

ERLINDA PYSQYLI
E STRUKUR NË PËRQAFIMIN TËND
ROMAN

BOTIMET TOENA

ERLINDA PYSQYLI

E STRUKUR NË PËRQAFIMIN TËND

roman

BOTIMET TOENA
Tiranë, 2020

Botuese: Irena Toçi

Kryeredaktore: Sonila Kapo

Recesente: Diana Çuli

Redaktore: Anrila Spahija

Korrektore letrare: Majlinda Bami

Përkujdesja grafike: Elsa Hajderaj

Kopertina: Mirjana Madhi

ISBN 978-9928-327-18-5

© Autori

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara. Nuk lejohet shumëfishimi me asnjë lloj mjete apo forme, as me fotokopje, pa lejen me shkrim të mbajtësit të copyright-it.

BOTIMET TOENA

Rr. "M. Gjollësja", K. Postare 1420, Tiranë

Tel.: + 355 4 22 40 116

Email: redaksia@toena.com.al

botimet.toena@gmail.com

www.toena.com.al

PJESA E PARË

Vjeshtë, 2018.

Gjethet e fundit të pemëve, që gjendeshin në oborrin e spitalit, në qytetin e Filadelfias, vallëzuan lehtë në ajër dhe u lëshuan mbi sipërfaqen e tokës. Era e lehtë që frynte nuk ua dhuroi kënaqësinë të qëndronin dhe për pak kohë nëpër degë. Vjeshta kishte mbërritur zyrtarisht. Kjo dallohej kudo, te njerëzit, në ajrin e freskët që të përkëdhelte faqet, në shiun e lehtë që binte herë mbas here dhe në ngjyrën e bronzit që po pushtonte pak nga pak çdo gjë. Kalldrëmet e rrugëve preheshin në qetësi dhe mund të dëgjohej vetëm melodia e lehtë e gjetheve mbi to. Në oborrin e spitalit, atë pasdite të diele, nuk kishte shumë lëvizje në krahasim me ditët e tjera (ishte diçka e natyrshme kjo gjë, mbasi zakonisht të gjithë largoheshin drejt Nju-Jorkut, ose ndonjë qyteti tjetër për të kaluar fundjavën), ku persona të ndryshëm vinin dhe vizitonin të afërmit që gjendeshin aty; edhe korridorët brenda në godinë kishin mbetur të heshtura, dhe dëgjohej vetëm zhurma që bënte në tastierë recepsionistja e tek-tuk ndonjë përshëndetje e doktorëve me njëri-tjetrin. Lola po qëndronte te një dritare që ndodhej në cep të korridorit. Hidhte vështrimin përtej xhamit dhe në fytyrën e saj nuk

shfaqej asnjë lloj emocioni. Kishte humbur e gjitha në butësinë e asaj vjeshte. Mbante në dorë një gotë plastike të mbushur plot me kafe, që ishte ftohur, nga e cila nuk kishte pirë asnjë gllënjë. Thjesht e mbante aty, e shtrëngonte fort, sikur kishte frikë se mos dikush shfaqej me shpejtësi dhe ia rrëmbente nga dora. Papritmas vështroi një djalë, që doli me biçikletë nga një kthesë dhe po u jepte këmbëve me shpejtësi. Mbas një çasti shkëputi duart nga timoni dhe i hapi ato në ajër duke buzëqeshur lehtë. Lola e ndoqi me sy derisa ai nuk u duk më.

- E lirë. Dua të jem e lirë si ai, - tha me zë të lehtë, që ngjante më shumë me një pëshpëritje.

- Si kush? - pyeti doktor Smithi, i cili u shfaq aty në krah të Lolës, si të kishte mbirë rastësisht.

- Oh, nuk të ndjeva fare kur erdhe, Smith. Si je? Tani e more shërbimin?

- Jam shumë mirë. Po ti, si je? Me siguri jo “e lirë”, pasi kështu po të dëgjoja të shprehesh, apo jo? - pyeti ai dhe u vendos paralelisht me Lolën, duke vështruar përtej xhamit si ajo. Jashtë spitalit ngjyrat e ditës pak nga pak po fillonin të merrnin nuancat e mbrëmjes. Dritat e rrugëve filluan të ndizeshin një nga një, dhe mund të shikoje dhe mjegullën të lehtë, e cila po shpërndahej ngadalë në të gjithë qytetin. Disa makina filluan të ecnin pasi drita e semaforit u bë e gjelbër dhe kjo tregonte se aty jashtë jeta vijonte të rridhte e qetë. Lola qëndroi disa sekonda në heshtje para se të përgjigjej.

- Jo, nuk jam e lirë. As ti. Askush. Mendojmë se jemi të lirë, mendojmë se mund të bëjmë gjithçka që

dëshirojmë, pa pyetur askënd, duke menduar se jeta është e jona dhe kemi të drejtë të bëjmë gjithçka me atë, por jo. Nuk jemi të lirë të bëjmë gjithçka që duam. Jetojmë në një iluzion.

- Lola, nga të erdhën këto mendime? Si nuk jemi të lirë? Ne jemi këtu, në këtë spital, duke biseduar së bashku. Nuk besoj se spitali është i njëjtë me një burg, apo jo; ku njerëzit nuk janë të lirë të dalin jashtë, të...

- Heqja e lirisë së njeriut nuk ka të bëjë vetëm me burgosjen e tij pas disa hekurave. Ky është një mendim sipërfaqësor. Heqja e lirisë ka të bëjë direkt me atë, me individin. Qenia njerëzore është skllave e vetes së vet. Dhe në këtë situatë nuk mundet të marrë pjesë askush për të bërë diçka për ta ndryshuar, pasi dhe ai që do të dëshirojë ta ndryshojë këtë gjë është i burgosur nga vetja e vet.

E kuptoi që e kishte fjalën për Tomin, për situatën ku ndodhej në këto momente dhe këtë ia konfirmoi nga përgjigjja që sapo i dha pas pak.

- Ashtu është dhe Tomi, i cili po qëndron i shtrirë në atë shtrat me javë të tëra. I burgosur, por jo në ndonjë burg. I burgosur nga ajo sëmundje e mallkuar, e cila nuk i jep lirinë, por e pengon dhe e kufizon për ta sfiduar dhe për të dalë fitimtar kundër saj.

Smithi hodhi sytë drejt dorës së Lolës, e kuptoi se kafja që ajo mbante do të ishte ftohur tashmë. Ai mendoi t'i propozonte për të marrë një kafe tjetër dhe për të biseduar pak për analizat e Tomit.

- Ke të drejtë. Jemi të pafuqishëm për t'u përballur me disa situata në jetën tonë. Mendoj se kafja jote

është ftohur dhe nuk është më e shijshme për t'u pirë. Eja zbresim në kafenenë që kemi afër dhe të të ftoj për një kafe tjetër të shijshme.

- Tashmë kam kohë që e kam humbur shijen për gjithçka.

Smithi vendosi dorën e tij lehtë mbi supin e saj, për ta mbështetur dhe për t'i ofruar pak forcë. Nga varësja aty afër zgjati dorën për të marrë shallin e mëndafshtë të Lolës dhe ia vendosi asaj rreth qafës.

- Eja të ikim tani, - i tha, ndërkohë që Lola lëvizi ngadalë dhe fshiu një lot që rrodhi në faqen e saj të ftohtë akull.

2

Kafeneja ndodhej ngjitur me cepin e spitalit. Nuk ishte shumë e madhe, por të ofronte rehati dhe ndiheshe shumë mirë. Pjesa më e madhe e saj ishte xham, nga ku të jepej mundësia të shikoje shumë qartë çdo lëvizje që kalimtarët bënin në rrugë. Hapësira në mes ishte shumë e madhe, pasi tavolinat ishin të vendosura rreth e rrotull xhameve që shërbenin njëkohësisht edhe si mure. Nga jashtë dukeshin dy punonjëset, të cilat ishin duke u servirur pije klientëve që kishin shkuar aty. Lola dhe Smithi nxituan hapin drejt derës së kafenesë, pasi disa pika shiu nisën udhëtimin e tyre, për të zbarkuar në tokë. Lola kishte luhatje në ndjesitë e saj për kohën me shi. Ndonjëherë tregonte se e urrente këtë kohë, pasi mendonte se i shtonte më shumë dhimbjen në shpirt, dhe ndonjëherë e donte, pasi i dukej se kishte një mikeshë që qante së bashku me të, dhe e merrte si ngushëllim këtë gjë.

- Përshëndetje, doktor. Si jeni?

- Përshëndetje, e dashur, si je sot?

Tani Lola ishte njohur me vajzat të cilat punonin aty. Vinte shpesh të pinte kafën me të afërmit, me mamin e saj, me Andrean, shefin e kompanisë ku ajo punonte dhe me mikeshat e tjera. Kishte afërsisht pesë javë që Tomi qëndronte i shtruar në spital dhe

pikërisht pesë javë kishte edhe njohja e vajzave me njëra-tjetrën.

- Nuk e di për Smithin, por unë personalisht nuk jam fare mirë.

- Oh, por nuk ke nevojë ta shprehësh e dashur. Fytyra jote e reflekton këtë gjë, kështu që po të përgatis menjëherë një kafe të madhe të ngrohtë, që të ta sjellë pak ngjyrën. Mos e torturo veten kështu.

U ulën te tavolina ku uleshin gjithmonë. Ishte në qoshen e kafenesë, ngjitur me oxhakun, i cili shpërndante ngrohtësinë e tij nëpër të gjithë ambientin. Lola hoqi pallton e saj, shallin dhe u rehatua në kolltukun e butë. Sytë i shkuan te rafti me libra i vendosur në mur ku lexoi disa emra autorësh dhe mendoi me vete se sa kohë kishte kaluar nga libri i fundit që kishte lexuar. Trupin e kishte tej mase të lodhur, dhe ndonëse kohë më parë mund të kishte qëndruar përballë atij rafti për një kohë shumë të gjatë, duke i shikuar, duke i prekur dhe ledhatuar me duar kopertinat e librave, tani e bezdiste edhe një diçka qoftë e vogël fare.

- Erdha, erdha. Ja dhe dy kafet për ju. T'ju bëjnë mirë! Për çdo gjë më thërrisni, ju lutem.

- Faleminderit!

Pritën derisa vajza u largua dhe u vështruan të dy në sy. E dinte se nuk kishte diçka të re për t'i thënë, se gjendja e Tomit ishte po e njëjta, për të mos thënë që ata dyshonin se ishte përkeqësuar dhe për këtë kishin vendosur që Tomit duhet t'i bënë dhe disa analiza të tjera, por ende nuk i kishte treguar Lolës

për këtë. Hera e parë që ai e vështronte drejt e në sy, që nga momenti që ajo kishte ardhur në spital. Ai tani e kuptoi se sa dhimbje kishin mbledhur sytë e saj, për gjithë këto javë, dhe do të dëshironte me gjithë zemrën e tij t'ia largonte atë trishtim, por nuk mundej. Për një moment i erdhi në mendje biseda që kishte bërë para pak çastesh me Lolën për lirinë, duke kujtuar se as ai nuk ishte “i lirë” për ta ndihmuar Lolën, pasi e pengonte situata ku gjendej Tomi, por nuk donte t'ia pohonte asaj që kishte të drejtë, nuk donte t'ia hiqte dhe atë pak shpresë që kishte.

- Pra, si ishte Tomi sot?

- Ka qenë gjithë ditën në gjumë. Kam qëndruar në dhomën e tij, për të parë në qoftë se do të kishte ndonjë shenjë, në qoftë se do të hapte sytë e tij të bukur, por jo, thjesht shikoja maskën e oksigjenit, e cila mbushej me avullin që lëshonte fryma e tij, dhe e bënte këtë gjë pa ndalim, njëjtë si akrepat e orës të cilët ecin pa ndaluar.

- Duhet të shpresojmë që do të bëhet më mirë. Është një situatë që nuk e kemi ne në dorë. I gjithë stafi bëri çfarë ishte më e mira për Tomin. Tani vetëm Zoti e ka në dorë këtë gjë. Duhet të lutemi për Tomin, që të gjithë.

- Ndonjëherë mendoj se as lutjet nuk bëjnë punë. Jam lutur për të çdo sekondë dhe asnjë ndryshim deri tani.

- Duhet të kesh besim, Lola. Duhet të besosh me gjithë forcën tënde që gjithçka do të shkojë mirë, që Tomi do të mund të hapë sytë e tij, të të buzëqeshë përsëri dhe të ndiesh përkëdheljen e tij.

- Më mungon shumë, më fal, - tha dhe fshiu lotët që i rrodhën nga sytë. - Nuk e mbaj dot më veten, kam mbledhur aq shumë brenda saj, sa dua të egërsohem ndaj gjithçkaje, t'i bërtas jetës, ta nxjerr të gjithë këtë hidhërim që më ka helmuar shpirtin.

- Lëre veten të lirë, qaj, nxirri gjithë ndjenjat e tua negative. Do të ndihesh më mirë pas kësaj.

Smithi e preku dorën e Lolës butësisht për t'i treguar se ishte me atë, për t'i treguar se kishte mbështetjen e tij dhe se gjithmonë do t'i ndodhej pranë. Zilja e telefonit po tringëllinte në çantën e Lolës dhe ajo, pasi u qetësua pak dhe mori frymë thellë, e hapi. Ishte e ëma.

3

Tri orë më vonë.

Ora tetë e mbrëmjes.

Apartamenti i Lolës ndodhej në një lagje shumë të qetë. Kishte shumë pak lëvizje dhe kjo si pasojë e vetë zonës aty, pasi nuk kishte shumë lokale, apo institucione të tjera argëtimi, që t'u jepte mundësinë njerëzve ta popullonin. Ajo kishte një vit e gjysmë që jetonte aty. Nga momenti i lidhjes me Tomin morën vendimin të jetonin së bashku dhe kështu iu futën punës për të gjetur një apartament jo shumë të madh, komod për ata të dy. Teksa ndodhej e shtrirë në krevat dhe e mbuluar me jorgan, kujtoi kohën kur e kishte takuar Tomin herën e parë, kujtoi ditët e lumtura që ata kishin shijuar gjatë bashkëjetesës së tyre, kujtoi se me sa padurim prisnin kohën e duhur për t'u martuar, për të shijuar dhe ndier emocionin e fustanit të bardhë, apo të kostumit ngjyrë të kuq, që Tomi e kishte gjithmonë ëndërr për ta veshur në atë ditë. Te komodina ngjyrë bezhë, ngjitur me krevatin e saj, qëndronte një kornizë e zbukuruar me perla të vogla dhe brenda saj ishte një fotografi e Lolës me Tomin në ditëlindjen e tij të 28-të.

- Erdhi, erdhi. Tani sapo e futi makinën në parkim. Shpejt të kthehem te plani ynë, - bërtiti Majkëlli, shoku i ngushtë i Tomit.

- Shpejt, fikini dritat dhe qëndroni të gjithë në heshtje. Sapo dera të hapet do të lëshojmë të gjitha tullumbacet dhe do ta hapim shishen e шамpanjës.

- A e ke tortën gati? - u dëgjua zëri i Rinës.

Të gjithë ishin shumë të emocionuar. Surpriza që kishin përgatitur për Tomin duhej të ishte e përkryer. Në korridor u dëgjuan hapa të lehtë dhe më pas një zhurmë çelësi në derë. Sapo u hap dera u dëgjuan zërat e të gjithë miqve që ishin mbledhur aty për datëlindjen e tij, dhe filluan të këndonin me zë të lartë këngën “Shumë urime për ty”. Tomi qëndroi te pragu për pak minuta i hutuar dhe i emocionuar. Nuk e priste këtë surprizë. Mbase të gjithë mbaruan këngën dhe e uruan, Lola doli së bashku me tortën dhe qirinjtë e ndezur, duke ecur në drejtim të Tomit. Qëndroi përballë tij dhe e puthi lehtë në faqe.

- Jepi, mendo një dëshirë, zemër.

Tomi qëndroi për pak i heshtur dhe më pas i fryu qirinjtë sipër tortës. Lola i vendosi pak tortë në fytyrën e tij dhe një fotografi u shkrep në ato momente, duke kapur gjithë dashurinë dhe lumturinë e tyre, për ta shndërruar në kujtim. Tani, ajo qëndronte përballë kësaj fotografie dhe e ruante si kujtimin më të ëmbël për shpirtin e saj.

Jeta e Tomit në përgjithësi kishte qenë jo shumë e lehtë. I rritur nga tezja e tij e vetme, mbas vdekjes së prindërve, ai kishte kaluar shumë vështirësi. Prindërit e tij u larguan nga kjo botë, kur ai ishte në një moshë shumë të vogël, vetëm pesë vjeç. E kujtonte atë ditë, kur ata udhëtuan drejt Uashingtonit pasi ishin të ftuar në shtëpinë e kolegut të të atit për darkë. Ishin kaq të lumtur. Mbas gjithë asaj jave të lodhshme dhe të ngarkuar me punë, ata prisnin me padurim që ta shijonin atë mbrëmje. Por Tomi nuk kishte pranuar që të shkonte me ata.

- Preferoj më mirë të qëndroj në shtëpi dhe të shikoj një film, sesa të jem aty i pranishëm dhe të dëgjoj bisedat tuaja të mërzitshme për biznesin, ekonominë dhe politikën. Këtu do të kem mundësinë të ha dhe kokoshka përballë televizorit, ndërsa aty ata janë shumë të përpiktë dhe plot me rregulla për çdo gjë.

I ati i kishte buzëqeshur dhe ia përkëdheli lehtë flokët e tij të butë. U ul në gjunjë, përballë fytyrës së tij, dhe mbasi e puthi dhe e përqafoi i tha:

- Do të telefonoj Marian dhe do t'i them të vijë dhe të qëndrojë me ty këtu, sonte, për rreth tri orë. Unë e di që ty të pëlqen kur ajo është këtu. Ajo është një kujdestare shumë e mirë dhe, me sa kam kuptuar unë, ajo të do shumë.

Dy ditë më vonë, pasi prindërve të tij iu dha lamtumira e fundit, Tomi udhëtoi drejt Filadelfias, së bashku me tezen e tij, e cila do të kujdesej për të që nga ai moment. Vitet e para të fëmijërisë i kaloi pak me vështirësi. Edhe pse tezja e tij, Beatris, mundohej t'i qëndronte sa më pranë, dhe bënte të pamundurën që ai të ndihej sa më mirë, mungesa e prindërve luante një rol tepër ndikues, duke mos e lejuar të bënte një jetë si moshatarët e tij. Por me kalimin e kohës dhe kur Tomi u fut në kolegji, gjërat u dukën se po merrnin për mbarë. Ai filloi të shoqërohej me shokët dhe shoqet e klasës dhe të bëhej më aktiv në shumë aktivitete të ndryshme në shkollë, ku u vu re zgjuarsia e tij nga shumë profesorë të ndryshëm. Profesori i tij i matematikës e mbajti shumë afër dhe e orientoi drejt profesionit të administrim-biznesit kur erdhi koha që ai do të shkonte në universitet. Kjo ishte dhe dëshira e Tomit, pasi dëshironte që të vazhdonte të njëjtin profesion si babai i tij, i cili e la përgjysmë për shkak të largimit të tij të parakohshëm nga jeta.

- Dëshiroj të bëhem si babai im. Dëshiroj të merrem me një biznes dhe të mund të bëj administrimin e tij. Kjo ka qenë dhe puna që babai im e kishte si profesion në kohën që ai ishte gjallë. Jam i sigurt që dhe ai do të jetë shumë krenar për mua aty lart, kështu që unë do të mund të bëj gjithçka që ta arrij këtë gjë, - i ishte shprehur një ditë Tomi profesorit të tij të matematikës, ndërsa ishin në një pushim të shkurtër midis orëve të mësimi.

Kështu që ai i kishte sugjeruar "The Wharton School of the University of Pennsylvania", një

universitet privat në Filadelfia, i themeluar në vitin 1881, që është edhe shkolla më e vjetër e biznesit në të gjithë botën. Kjo shkollë të jepte mundësinë që gjatë viteve të “Bachelor”-it dhe programit të “Master”-it, gjithashtu, të mund të zhvilloje praktikën në shumë firma dhe kompani të ndryshme. Kjo ishte avantazh për të gjithë studentët, të cilët do të mund të vendosnin në praktikë gjithçka që kishin mësuar.

Në vitin e dytë të universitetit Tomi filloi të kryente praktikën e tij mësimore në “The Curtis Publishing Company”. Ishte tejet i emocionuar, sidomos ditët e para kur sapo kishte filluar të praktikohej aty. Dëshironte të mos gabonte dhe nuk donte t’i lejonte vetes ta kapnin në ndonjë gabim, sado të vogël. Dy javët e para rrodhën të qeta dhe, si një praktikant, nuk kishte shumë ngarkesë gjatë punës. Disa nga punëtorët e kompanisë kishin marrë pushimet dhe ai nuk kishte pasur mundësinë të njihej me të gjithë. Teksa mëngjesi i ditës tjetër erdhi përsëri dhe të gjithë punonjësit nxitonin për të shkuar në zyrat e tyre dhe për të filluar ditën e punës, ai sapo doli nga ashensori u përplas me një vajzë në korridorin e zyrave. Nga përplasja e fortë kafja e tij, që sapo kishte porositur nga “Starbucks”, u derdh pak mbi këmishën e bardhë të vajzës dhe pak mbi pantallonat e tij.

- Më fal, më vjen shumë, shumë keq. Ishte faji im, nuk duhet të kisha dalë me aq shumë nxitim nga ashensori. Më lejo të marr një letër nga banaku në kuzhinë dhe të mund të të pastroj këmishën. Më beso, më vjen vërtet keq.

- Nuk ka problem. Mos e vrit mendjen për këtë. Mbaj gjithmonë një pulovër rezervë në zyrë. Nuk të kam parë më parë këtu. Kur ke filluar punë? Unë sonte sapo u ktheva nga pushimet dhe shoh që paskan ndodhur disa gjëra të reja.

- Në fakt, nuk kam filluar zyrtarisht të punoj këtu. Jam duke kryer praktikën në degën e administrim-biznesit. Oh, më fal, nuk u prezantova. Më quajnë Tom.

- Gëzohem shumë që po të takoj, Tom. Ke emër shumë të bukur. Unë jam Lola.

Teksa po buzëqeshnin me njëri-tjetrin, aty afër u shfaq Andrea. Ai ishte shefi i kompanisë. I buzëqeshur, si gjithmonë, dhe plot dosje në duar u afrua ngadalë.

- Mirëmëngjesi, Lola! E shoh që e paske takuar dhe Tomin, dhe po shikoj që paska qenë një takim i veçantë, - tha ai dhe po i vështronte të dy duke qeshur dhe duke i lëvizur sytë sa te këmisha e Lolës, sa te Tomi. U afrua ngadalë dhe i dha një përqaftim të ngrohtë.

- U ktheve, më në fund. Këto dy javë, më beso, më janë dukur shumë të gjata pa ty. Çdo gjë ka qenë shumë rrëmujë dhe nuk i kam pasur besën askujt për ta futur në zyrën tënde dhe për të përfunduar ato që ti ke lënë përgjysmë. Dhe aq më tepër që unë e di se ti e ke shumë bezdi, kur dikush fut hundët te punët që ti i lë përgjysmë. E mban mend vitin që shkoi, që ajo vajza e re, si e kishte emrin... ah po, Livia, i përkeqësoi gjërat edhe më shumë. Por tani më thuaj, si ia kalove me pushime?

- Shumë mirë, Andrea. Së bashku me mamin udhëtuam te disa kushërinjtë tanë në Konektikat, ku qëndruam dy javë të mira, në qetësi. Ti e di, kisha shumë nevojë për këto pushime dhe aq më tepër për të qëndruar më afër mamit tim. Është shumë e lënduar nga ikja e babait. Nuk e di në qoftë se ai e meriton ende t'i thërras "babi", por një baba i mirë nuk e braktis kurrë familjen e tij për një femër tjetër. Nuk dua të flas për këtë, sepse më shkakton shumë emocione të këqija dhe sapo kam ardhur e frymëzuar dhe plot ide të reja, për t'i vënë në zbatim këtu.

- Shumë mirë atëherë. Lola, nuk e di në qoftë se Tomi ta tha, por ai është duke u praktikuar në administrimin e zyrave këtu te ne dhe, meqenëse ti ke një përvojë të gjatë, do të dëshiroja shumë të mund ta ndihmoje dhe t'i qëndroje paksa pranë.

- Oh, po, sigurisht. Së pari, do të më duhet të shkoj të ndërroj pulovrin dhe më pas do ta takoj te zyra e tij.

Mëngjes.

Ajo mbante veshur në trup një këmishë të hollë sateni, në ngjyrë rozë të ëmbël. Doli nga shtrati dhe drejtoi trupin, të cilin e kishte ende të lodhur. Ngriti grilën e dritares dhe lejoi që rrezet e diellit t'i përkëdhelnin paksa trupin. Hapi dritaren dhe e la dhomën të mbushej me ajrin e freskët që sillte mëngjesi i së hënës. Mbasi kishte biseduar me të ëmën dje në telefon, i kishte premtuar që atë ditë, përpara se të nisej te spitali për të qëndruar afër Tomit, do të kalonte nga ajo ta takonte. E kishte lënë paksa pas dore tani, që kur mori vesh për sëmundjen e Tomit. Nuk bisedonte më gjatë me të, nuk e vizitonte te shtëpia e saj dhe takohej vetëm kur e ëma vinte në spital dhe vetëm kur e telefononte ajo. Ndërsa një ditë më parë, duke dëgjuar trishtimin që përcillte zëri i së ëmës kur folën në telefon, i premtoi që do të kalonte sonte tek ajo dhe do t'i jepte një përqafim të ngrohtë. Hoqi këmishën e gjumit dhe mbathjet prej dantelle dhe vërshoi drejt banjës, për një dush me ujë të ngrohtë.

Pavarësisht kohës së ngrohtë që ishte jashtë dhe pulovrit të trashë që Lola kishte veshur, në ngjyrë

vishnjë të errët, në trupin e saj kalonin disa drithërima. Rrugët ishin të mbushura me trafik dhe kjo për shkak të ditës së hënë, ku njerëzit nxitonin secili për në punët e veta. Qëndrimi në trafik i shkaktonte ankth. U mundua të largonte vëmendjen nga kjo gjë, duke u përqendruar te gjethet e rëna në tokë, te njerëzit që ecnin me hap të sigurt, te buzëqeshjet e tyre, të cilat ishte gati t'ua vidhte menjëherë. I çoi duart te kasetofoni dhe e ngriti pakëz volumin e këngës “E dua dashurinë”. E lëshoi trupin e saj dhe po e shijonte këngën, e cila po i dhuronte pak kënaqësi. Iu kujtua momenti i parë, kur ata të dy kishin bërë dashuri nën tingujt e kësaj muzike, kur ata kishin shijuar trupin e njëri-tjetrit dhe ishin bërë një së bashku. Ishte përvjetori i tyre i parë dhe ata kishin rezervuar një tavolinë te restoranti i tyre i preferuar pranë “BLUE CROSS RiverRink”, për të shijuar një darkë në shoqërinë muzikës *live*, që luhej nga një grup që sapo kishte filluar të bëhej i njohur në qytet. Ambienti ishte i përkryer dhe ajri i freskët i mbrëmjes të ledhatonte fytyrën.

- Je shumë e bukur, - i pëshpëriti Tomi në vesh dhe, mbasi e puthi lehtë te supi i zbuluar, largoi karrigen që ajo të mund të ulej.

Mbrëmja ishte e qetë dhe e ngrohtë. Dritat shumëgjyreshe që rrethonin parkun aty të krijonin një ndjesi të këndshme. Rreth e rrotull dëgjoheshin zërat e kalimtarëve që bisedonin dhe qeshnin. Flladi i lehtë i mbrëmjes i jepte mundësinë luleve të vendosura rreth e rrotull ambientit të jashtëm të restorantit të shpërndanin aromën e tyre.

- Mirëmbërëma dhe mirë se erdhët! Shpresoj që mbrëmja juaj të kalojë sa më këndshëm sonte dhe ta shijoni të dy. A jeni gati për porosinë?

- Faleminderit! Më këtë pamje të mrekullueshme, e tillë do të jetë. A mund të kem një gotë verë të kuqe, të lutem?

- Patjetër. Dhe, për zotërinë?

- Gjithashtu, edhe për mua një gotë vere të kuqe.

- Për sa i përket menysë, sonte si specialitet të mbrëmjes kemi brusketa, sallatë “Cezar”, gjithashtu fileto role me proshutë dhe djathë. Në qoftë se dëshironi të porosisni diçka tjetër, më thoni.

- Dëshiroj ta provoj sonte rolenë me proshutë dhe djathë. Duket interesante. Po ti, zemër?

- Në fakt, po mendoja për ravioli me proshutë dhe rikota. Ti e di, unë vdes për pasta. Gjithashtu, dhe sallatë “Cezar”.

Mbasi u largua kamerieri, Tomi preku lehtë dorën e Lolës dhe i buzëqeshi.

- Jam shumë i lumtur që jam me ty. Do të dashurohesha me ty çdo ditë. Ndihem njeriu më me fat dhe shpresoj shumë që kjo lumturi të na zgjasë gjithë jetën.

- Të dua shumë, Tom. Ti më bën të jem gruaja më e lumtur në botë.

Tomi mori dorën e saj dhe e puthi lehtë. U ul në gjunjë para këmbëve të saj dhe nga xhepi nxori një kuti të vogël druri ngjyrë kafe të lehtë. Zëri i tij teksa fliste ishte i mbushur plot emocion dhe dridhej lehtë. Në zemrën e tij ndihej një frikë e lehtë dhe druhej

mos Lola mund të mendonte që ishte paksa herët dhe ndoshta nuk do të pranonte të fillonte një jetë ndryshe nga ajo që ishte mësuar të bënte. Por, sidoqoftë, ai mori guxim dhe e bëri një hap, duke e hapur kutinë me kujdes dhe duke e shprehur gjithë dashurinë e tij.

- Lola, ti je dashuria ime më e madhe në jetë. Gjatë këtij viti që të kam njohur dhe që kemi qenë bashkë, ti më ke ndryshuar dhe më ke bërë tjetër njeri. Me ty kam kuptuar që jeta është shumë e bukur dhe ka plot momente lumturie. Ti e ke zbehur të gjithë trishtimin në qenien time, që në momentin që u shfaqe. E di që largimi i prindërve të mi nga kjo botë më bëri të dobët dhe, pavarësisht mundimit tim për të vijuar jetën, ndihesha përsëri i dobët. Ti je forca ime. Unë te ti gjeta gjithçka që më kishte munguar. Dëshiroj të të kem gjithmonë në jetën time, të jesh gruaja ime dhe nëna e fëmijëve të mi. Pranon të martohesh me mua?

- Oh, Zot i madh. Nuk më besohet. Me të vërtetë po më kërkon të martohem me ty?

- Po, zemër.

Ajo mori fytyrën e tij mes duarve të saj dhe mbasi e puthi në buzë dhe e përqafoi me gjithë forcën e saj i tha “po”.

Teksa makina e saj vijonte të ecte në autostradë, Lola buzëqeshi lehtë me këtë kujtim dhe e vështoi unazën që mbante në gisht. E puthi lehtë dhe fshiu sytë e mbushur me lot. U mundua shumë të qetësohej. Nuk dëshironte që rreth vetes së saj të mund të kishte energji negative. Nuk donte të mblidhte mërzi dhe trishtim akoma më shumë.

- Tomi do të bëhet mirë. Unë e di. Ai do të bëhet mirë dhe ne do të mund të jetojmë së bashku një jetë të mbushur plot lumturi. Ai nuk e meriton këtë gjë që po i ndodh, - mendoi me vete dhe pas pak çastesh hutimi vuri re se kishte mbërritur para shtëpisë të së ëmës dhe e gjeti atë të ulur te kolltuku anash shkallëve, të kredhur në leximin e një libri. Sapo ajo dëgjoji zhurmën e makinës, e shpërqendroi vëmendjen dhe një buzëqeshje iu ngjit në fytyrë.

- Vogëlushja ime, erdhe? - i tha dhe e mori në krahët e saj për ta përqafuar.

- Ja ku jam, siç të premtova. Sa e bukur dukesh sot, mami!

- Oh, zemër, shumë faleminderit! Eja shkojmë brenda, kam përgatitur mëngjesin dhe kafën. Po të prisja ta hanim bashkë.

- Pse duhet të futemi brenda? Më pëlqen këtu, jashtë. Sot, dita është shumë e bukur. E shijojmë dhe atë bashkë me mëngjesin. A mund ta pyesim Sofinë të na e përgatisë mëngjesin këtu?

- Ide e mirë. Sigurisht, po i them tani menjëherë.

Nensi ishte gruaja më zemërmirë që mund të kishte njohur dikush më parë. Ishte 53 vjeçe, por gjithmonë me shije dhe finesë. Ëmbëlsia e saj në fytyrë nuk ia tregonte moshën që kishte. E veshur me pantallona të zeza, një këmishë të bardhë dhe një pulovër të lehtë sipër saj, u shfaq te dera përsëri dhe i konfirmoi Lolës ndryshimin që u bë për mëngjesin.

- Si je sot, e dashur? - e pyeti dhe u ul afër saj duke e përqafuar përsëri.

- Jam e lodhur, pas gjumit që bëra gjithë natën, më duket sikur nuk kam fjetur fare.

- Mos e lodh veten, Lola. Qetësohu dhe mendo që gjithçka do të shkojë sa më mirë.

Era e lehtë frynte dhe i dhuronte Lolës dhe Nensit fëshfëritjen e gjetheve prej pemëve dhe vallëzimin e atyre që ishin përtokë. Sofia vendosi tabakanë në tavolinë. I kishte rregulluar aq bukur, sa të vinte keq t'i prekje me dorë, brioshin me çokollatë, filxhanët me kafe, frutat shumëngjyrëshe të prera në copëza të vogla dhe që i kishte kombinuar aq mirë me njëra-tjetrën.

- T'ju bëjnë mirë, të dashura. Shpresoj t'ju pëlqejë mëngjesi dhe ta shijoni bashkë me ditën e bukur, sepse dhe unë do të bëj tani të njëjtën gjë. Do të dal një shëtitje në qytet dhe më pas do të ndaloj në market, për të blerë ushqimet që më duhen për drekën. Uroj t'ia kaloni sa më mirë, - tha, dhe e puthi Lolën në faqe.

- Mami, - tha Lola sapo Sofia u largua me makinë dhe zhurma që la pas u mbyt. - Mbrëmja e bamirësisë po bën goxha bujë në media dhe mendoj se do të jetë një sukses, apo jo? Si po ecën me ftesat? Edhe pse do pak kohë që të vijë, besoj se duhet të fillosh pak nga pak me përgatitjet. Ke në plan të ftosh shumë persona?

- Koha që kemi është në avantazhin tonë, e dashur. Njëmbëdhjetë muaj janë shumë mirë, më japin mundësinë të mendoj gjithçka me detaje dhe ta bëj atë që të dalë sa më bukur. Nuk e di ende, por jemi duke

e biseduar këtë çështje me Blertën, asistenten time. Besoj se të kam prezantuar më parë me atë, apo jo?

- Është ajo vajza me flokët e kuq dhe me syze?

- Po, ajo është, - tha Nensi dhe mbaroi dhe pjesën e fundit të brioshit. - Është shumë e zgjuar dhe ka informacion për gjithçka. E dua shumë atë vajzë.

Në tavolinën ku ndodhej tabakaja u dëgjua një dridhje e lehtë nga telefoni i Lolës. Sapo ajo pa në të emrin e doktor Smithit, një lëmsh iu krijua në gjithë trupin e saj. Që nga momenti që Tomi ishte shtruar në spital, ai e kishte telefonuar vetëm njëherë të vetme. Për një moment në fytyrën e saj u shfaq një rreze shprese, duke menduar se Tomi do të kishte dhënë shenja përmirësimi dhe Smithi po e telefononte për t'ia dhënë këtë lajm, por pavarësisht kësaj ajo u shua shpejt, duke e turbulluar edhe më shumë. E hapi telefonin dhe dëgjoi zërin e Smithit, ku i kërkonte të vinte në spital për të biseduar diçka për Tomin. Edhe pse ajo nuk rreshti pa i bërë një mijë pyetje, ai nuk i tregoi asgjë. Ishte bërë si varr i heshtur. Nuk donte ta lëndonte që tani, nuk donte t'ia jepte gjithë hidhërimin e botës, pasi ajo nuk do të mundej ta përballonte dhe mund të pësonte ndonjë aksident rrugës për në spital.

6

Shkallët që Lola dhe e ëma po i ngjisinin me hap të shpejtë, dukeshin sikur nuk do të mbaronin kurrë. Nuk kishin dashur të merrnin ashensorin pasi duke nxituar kishin shpresuar të shtynin sadopak kohën për t'u informuar mbi lajmin që do të merrnin. Zemra e Lolës rrihte me të shpejtë, si asnjëherë më parë. Pasi dy-tri herësh, u përplas me disa persona të tjerë, më në fund mbërriti në katin ku ndodhej Tomi dhe u drejtua drejt dhomës së tij. Vështroi derën e bardhë të hapur, e cila qëndronte stoike para saj. Qëndroi te pragu dhe shtangu. U mbush e gjitha me aromën e luleve të vjeshtës, e cila futej nga dritarja e hapur dhe e bënte perden të vallëzonte lehte në të. I hodhi sytë e saj te shtrati dhe pa se ai ishte i rregulluar, mbulesa e shtrirë bukur sipër tij dhe dhoma e pastër dritë. Bëri të ecte mbrapa, por nuk mundi. Këmbët e saj nuk i hidhnin më hapat. Disa fjalë i erdhën në vesh dhe iu dukën si zhurma më e shpifur që kishte dëgjuar ndonjëherë. Ktheu kokën e bezdisur dhe hasi doktor Smithin me një infermiere që ishte duke biseduar. Sytë e tyre u ndeshën përsëri, për të tretën herë dhe ai e kuptoi si ishte pikëllimi që pushtonte një qenie njerëzore. Ia largonte shkëlqimin syve, duke i mbushur plot vuajtje dhe këtë e bënte më së miri, pasi të gjithë e dimë që

sytë janë pasqyra e shpirtit dhe ato e pasqyrojnë më së miri çka shpirti mban.

- Lola, paske ardhur. Eja të shkojmë të bisedojmë pak...

- Ku është Tomi? Ku e keni çuar? - u dëgjua një zë i çjerrë nga goja e Lolës.

- Dëgjo, nuk është vendi i duhur për të biseduar këtu...

- Ku është, m'u përgjigj?

- Lola, qetësohu, zemër, - i tha e ëma dhe e preku te krahu. - Shkojmë dhe bisedojmë te zyra e doktorit dhe më pas...

- Nuk dua të bisedoj në asnjë vend. Më thuaj dreqin, ku është Tomi? - i tha duke i shkuar Smithit përballë dhe duke e shtrënguar fort nga jaka e përparësës së tij me gjithë forcën e saj. Sytë e saj tani ishin plot urrejtje.

- Lola, më vjen keq, Tomi vdi...

- Jo, jo, jo, mos e nxirr atë fjalë nga goja! Mos më gënje! Mos më gënje! Boll më!

Nensi iu afrua dhe e përqafoi. Ndjeu lotët të cilat i rridhnin mbi qafën e saj dhe nuk arrinte ta besonte. E ledhatonte Lolën te koka, te flokët e saj dhe e puthte pa pushim.

- Duhet të jemi të forta, e dashur. Duhet t'i bëjmë ballë situatës. Nuk duhet ta lëshojmë veten kështu. E di që të dhemb shumë, e di.

Në ajër dëgjoheshin gulçet e Lolës, që dilnin nga thellësia e shpirtit të saj. U largua nga krahët e të ëmës dhe iu drejtua Smithit: